

DEBRECZENI SZEMLE

IRODALMI, SZINHÁZI, ZENEI ÉS KÉPZŐMŰVÉSZETI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 12 korona.
Fél évre 6 „
Negyed évre 3 „
Vidéki előfizetők bélyegköltsége egész évre 2 K.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Simonffy-utca 1/c földszint balra. (Piac felől 3-ik ajtó.)

Hirdetések feladhatók a városi nyomdában Dózsa György könyvelő kezeihez is.

LINOLEUM ÁRUHÁZ. LINOLEUM ÁRUHÁZ

PIAC-U. 58. sz. alá helyeztetett át

Haas Lipót

Linoleum, viaszosvászon s gummiárú gyári raktára.

TELEFON 644.

Orvosságot és vegyvizsgálatot
PONTOSAN KÉSZIT VVVVV

Dr. SZELÉNYI, Piac-utca 30.
KOSSUTH-PATIKA. VVVVVVV

Végh Gyula, szücsmester

Elsőrangú modern szücsárú vállalata oooooooooooooooooooooo
Kész árúknban a legnagyobb választék. — Boák és karmantyuk dusan felszerelt raktára ooooo

Debreczenben, Szent Anna-utca 3. szám alatt

Fehértói Béla

elsőrangú és legolcsóbb temetkezési intézete
Debrecen, Csapó-u. 4

*** Telefonszám 11—85. ***

Modern és a legjobb
VILLAMOS
berendezések rendelje meg

FÖLDVÁRI-nál

üzleti telefon 168., gyári telefon 816. Tanuló felvétetik.

Gyökeres tyukszemirtó Kárpáti-szesz kőszvény csuz ellen szer:ölcöt, tyukszemet kiváló hatással bír. Ára 1—2 K.
és bőrkeményedést azonnal megszünteti. — Ára **Alatus** apróvész eleni szer, csodás hatása. +++++
70 fillér. +++++ Ára 1—2—4 korona. +++++

A fenti szerek egyedüli főraktára és készítője
HARSÁNYI LAJOS gyógyszerháza
a „Reménység“-hez Debreczen, Csapó-u.

CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY.

— A Csokonai-kör holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja évi közgyűlését a Hatvan-utca 23: szám alatti Csokonai-házban. —

MOSKOVITS JÓZSEFuri szabó divatterme **VÁROSI ÚJ BÉRHÁZ.**

A n. é. közönség becses tudomására hozom, hogy az építkezés miatt a Piac-utcai barakban volt üzlethelyiségemet a Piac-utcai VÁROSI ÚJ BÉRHÁZBA (bíloldal' 3-ik bolt) helyeztem át. Kérem továbbra a nagybecsű pártfogásukat. Kiváló tisztelettel **MOSKOVITS JÓZSEF** uri szabó.

KEZTYÜK, KÖTSZEREK,
BETEGÁPOLÁSI CIKKEK LEG-
NAGYOBB VÁLASZTÉKBAN:

Schön Sándor

kesztyű, kötszer- és orvosi
műszertárában

Piacz-utoza 26. sz. előtti barakból áthelyezett Piac-
és Csapó-utoza sarkán lévő volt Kálnai-féle üzlet-
helyiségbe a BIKÁ-SZALLODÁVAL szemben. ++++

MATTONI-FÉLE**GISSHÜBLER**

TERMÉSZETES ÉGVÉNYES
SAVANYUVIZ.

NŐI FÉRFI ÉS GYERMEKCIPIÓK, KALAP
ÉS URI DIVAT UJDONSÁGOK nagy választékban

GLÜCK EDE

cipő és uri divat ujonnan berendezett nagy áruházában
Debreczen, Piac-u. 22. Kossuth-u. sarkán.
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK. TELEFON 602.

Gyógyárúk, vegyszerek,
gummiárúk, kötszerek,
gazdasági és állatgyógyászati cikkek nagy raktára a

Központi Drogéria**DEBRECZEN,**

Piac-utca, Városház-épület.

Angol és francia illatszerek
különlegességek.

MIHALOVITS JENŐ

GYÓGYSZERTÁRA ÉS GYÓGYSZERKÉSZETI MŰ-
LABORÁTORIUMA A „KISGYÓHOZ”.

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 31. SZ.

VÁROSHÁZZAL SZEMBEN.

A bel- és külföldi gyógyszer-
különlegességek, — hasonszerű
gyógyszerek, kötszerek, szepítő-
szerek — legnagyobb raktára a
Debreczen és vidékére.

ALFÖLDI TAKARÉKPÉNZTÁR DEBRECZENBEN.

Piac-utca 16. szám, saját palota.

Alaptőke 2.400.000 K. Tartalékok: 1.400.000 K. Betét-
állomány nyolcmillió korona.

Érdekközösségben a Pesti magyar kereskedelmi bankkal.

Üzletágai: Takarékbetétek, csekszámlák. Váltóleszámitolás, törlesztés és
jelzálogkölcsonok. Értékpapírok vétele és eladása, tőzsdei megbízások, hitel-
levelek bel- és külföldre. Előleg értékpapírokra és árukra. Saját árukraktár,
Safe-deposit (magánletét) pénztár.

Affiliált intézetei: Kibai takarékpénztár r.-t., Nádudvari takarékpénztár
r.-t., Hajdunánási gazdasági bank r.-t., Fióktelep Vámspércs.

TÖRLEY**TALISMAN - CASINO - RÉSERVÉ****A LEGELEGÁNSABB**

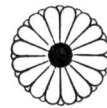
zacco és zsakett öltönyök, felöltők, double át-
meneti kabátok, szalon, smoking és fiakküön-
legességek, ugyszintén sikkes egyenruhák készülnek

PRELOVSZKY ANDRÁS

polgári és katonai egyenruha uri szabónál ooooo
DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 4. SZÁM.

Donogán és Somossy

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Menyasszonyi kelengye. Kész fehér-
nemű. Női divat és szőnyeg áruház.
Szabott árak. — Előzékeny kiszolgálás.

Uj ruhaüzlet! Szolid, szabott árak

TAVASZI IDÉNYRE

legelegánsabb, divatos

férfi-, fiu- és gyermeköltönyök,
átmeneti kabátok, tavaszi
felöltő különlegességek leg-
olcsóbban

Balázs Jenő

férfi-, fiu és gyermekruha
áruházában szereshető be

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 61-IK SZÁM,
Közgazdasági Bank mellett. Megyei telefon 6-28. sz.

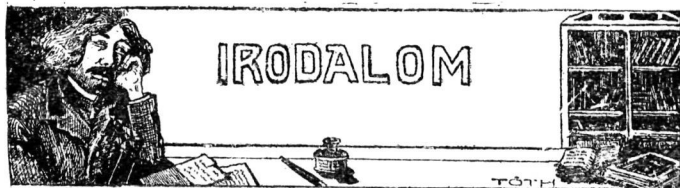
Mérték után megrendelt ruhák kiváló gonddal rö-
vid idő alatt elkészítettnek. — Vidéki megrende-
lések gyorsan és pontosan elintéztetnek. ooooooo

URANUS

SZINHÁZ

E héten szenzációs
uj műsor!

A Csokonai-kör közgyűlése.

Holnap, vasárnap lesz városunk egyetlen irodalmi egyesületének, a Csokonai-körnek évi közgyűlése, melyen a mult évi eredményekről számol be a kör vezetősége. Elnöki megnyitót Géressy Kálmán mond, a főtitkári jelentést pedig Szávay Gyula főtitkár olvassa fel. Tárgysorozaton van a pénztár-számadás és vagyon-mérleg bemutatása, mely után 15 választmányi tagot választanak és 3 felügyelő bizottsági tagot.

Választmányi tagoknak hivatalosan jelöltettek dr. Boldizsár Kálmán, dr. Dóczy Emil, dr. Ferenczy Gyula, Hamar László, dr. Kovács Gábor, Kovács József polgármester, Könyves Tóth Kálmán, Löfkovics Artur, P. Nagy Zoltán, Nagy Vilmos, dr. Tüdős Kálmán, dr. R. Kiss István, Zádor Lajos, Zoltai Lajos, Zivuska Andor. Számvizsgálóknak a régiek jelöltettek.

A fiatalabb nemzedék, az időközben elhunyt Zádor Lajos és eltávozott Nagy Vilmos helyére, Tóth Árpád író, Szathmáry Zoltán lapszerkesztőt, dr. H. Nagy Jenő novellistát és az irodalmi munkásságáról is ismert Czipott György törvényszéki bírót jelölte.

A közgyűlés a Csokonai-házban (Hatvan-u. 23.) délelőtt 10 órától kezdődőleg lesz.

Magyar iskolai drámák.

(Folytatás.)

Irt-e többet is, nem tudjuk, de a két darab figyelmes átolvasása s azok a vonatkozások és egymásra-utalások, melyek őket összekapcsolják, azt a föltevést ébresztik, mintha a kettőnek összekötő láncszemei hiányoznának. De ez csak benyomás és föltevés, melyet az irodalomtörténeti kutatás eddigi eredménye nem tud igazolni.

Persze annak, aki a drámaírás mai fejlettségének, raffineriájának, boszorkányos ügyességeinek benyomása alatt áll, nem jó elolvasni ezeket a kísérleteket, mert fitymálólággal, lenézéssel s csodálkozó kacagással fogja konstatálni a naivitást, mely ezekben a „drámáknak“ kinevezett írásokban jelentkezik s nem fog találni jogcímét arra, hogy ezeket a laza, párbeszédés hitvitákat drámáknak nevezze. De akinek

lelke az előkelő, finom, varázslatos hatalmu és választékos izlésű szónoklás korából is vissza tud szárnyalni a kezdő és bátortalan gyűgyögés, a beszélni tanulás félnék és gyermekded létfokára, az meg fogja érteni, hogy a Sztáray Mihály írásai drámai művek és korának figyelemreméltó produktumai.

Ne keressük benne a dráma törvényeit, ne keressünk egységes cselekvényt, elégedjünk meg azzal, hogy a vitázó elem nem predikáció, de párbeszéd alakjában jelenik meg, hogy e párbeszédekben erő, szín és suly van, hogy nyelve zamatos magyar s örvendjünk — mert ez már igazi drámaírói tehetség jele —, hogy alakokat visz darabjába, magyaros, egymástól különböző jellegű alakokat.

Sztáraynak könnyebb lett volna a külföldön látott iskolai drámákat szolgálai módon utánózni, ám ő nem használta fel a látott darabokat, még benyomásait is felolvasztotta magyar lelkében s ezekből a benyomásaiból eredetit alkotott, tükrét adta kora szellemének, nemzete állapotainak, viszonyainak, vágyainak.

A hatás, amit Sztáray darabjai gyakoroltak — ha a kor áldatlan viszonyait és kopár talaját számbavesszük — rendkívülinek mondható. Hiszen azt sem tudjuk, vajjon előadták-e darabjait s mégis alig egy pár évvel megjelenésük után találkozunk már egy olyan polemikus drámával, mely kétségtelenül ezeknek a hatására készült. Sőt mi több: Ebben a darabban fejlődés észlelhető már. Kidolgozása nagyobb gondra vall, párbeszédei változatosabbak és szinesebbek, alakjaiban a hellemfestésre való törekvésnek több nyomát látjuk, gúnyja találóbb, bár elfogultabb és igazságtalanabb is.

(Folyt. köv.)

SZINHÁZ.

A debreczeni színház sorsa.

(Beöthy visszalépett. — Nyári szezón Irmayékkal.)

Zilahy Gyula januárban megbukott s ma gabona-érlelő június vége felé ugyanott állunk színházi ügyeinkkel, ahol akkor voltunk. Kezddhetünk mindent legelőrről. — Hirdethetünk pályázatot, mikor minden valamire való vidéki szinigazgató szerződést kötött már a maga városával, vagy meghívhatjuk a még mindég kapható Tukovai Lorántokat, akik a királynaszódi, vagy reszegepiskolti szini-kerület vezetését még is hajlandók lesznek felcserélni a debreczenivel.

Beöthy László, amit ígért betartotta s miután még máig sem hoztak végérvényes határozatot a debreczeni színházigazgatás dolgában s így társulatának megfelelő szervezésére kellő idővel nem rendelkezhetik, lemondott a debreczeni szinigazgatásról.

Hogy lemondásának visszavonására rálehet-e birni Beöthyt, nem tudjuk, de visszalépésén egyáltalán nem ütközünk be. Sőt vártuk azt a vele történtek után. Mert amolyan debreczeni fogásu gyomrozást uri gyomor nem képes egy fél évig kibírni. Mi csak egyen csodálkozunk, hogy abba nem hagyta az első veséjébe való markolászásnál. Utóvégre nem neki volt [szüksége Debreczenre, hanem fordítva volt ő rá utalva.

Halottuk azt a büszke kijelentést, hogy *Debreczen számára minden pillanatban szívesen születnek szinigazgatók*. Sőt el is hisszük. Csak épen a fityfergős fülemile ette meg azt a *művészi színvonalat*, amit ezek a minden pillanatban születő szinigaz-

gatók Debreczen árva színházi muzsájának a nyakába akasztanak. Bármint történjék is a dolog, akárkit is csip a színházigazgató választás tizenkettedik órájának utolsó perceiben a debreczeni közönség szindirektornak, olyan színházi-életben, mint amilyent Beóthy teremtett volna, soha sem lesz részünk. Az ország *legelső színházi* emberét dobtuk el magunktól, köszönjük meg, ha a *legutolsókból* kerül most valaki. De Debreczenhez méltó művészi munkát ne várjon senki se attól, aki még kapható s bizony mondom, hogy aki csakugyan ért a színház művészi vezetéséhez s aki szívében viseli a debreczeni színészet érdekeit, az nem is fog vállalkozni ilyen körülmények közt a debreczeni színház igazgatására.

Most azután lássák, akik ezt a színházi kávéfőzték, hogy a jövő színházi szezonot megtudja-emészteni a gyomruk. Furcsa kis kipkedés-kapkodás lesz az, a kipkedések-kapkodások szuperlatívizmusával kezdve...

*

A debreczeni szintársulat megmaradt töredéke július hónapra visszajön Debreczenbe. Hiába kénytelenek voltak belátni, hogy nekik nem terem babérokat Nyiregyháza, mely komplett egész társulat oz, zavartalan művészi működéshez van hozzá szokva.

Leszállított helyárrakkal, — melyekkel együtt járnak a leszállított igények is, — a társulat igazi művész tagjainak felényire lepadt csapatával tartanak előadást, az ügyes kezű Irmay Béla vezetése alatt. De persze Zilahyné, Zilahy, Bérczy Ernő és sok mások nélkül.

Tekintve, hogy a szomorú viszonyok miatt se orfeum, se kabaré nincsen, sőt a nyaranta szokásos női zenekarok is elkerülik Debreczent a legszebb reményekkel nézhetünk színészeink újabb vállalkozása elé s az egy hónapos nyári szezon — eme művészi vígaszverseny, kellő eredménnyel fog zárulni számukra.

Természetesen a társulat valamire való művésztagjai ennek a variációnak nem nagyon örülnek. Őket Beóthy ugysis szerződteni akarta. De legalább remélhetnek szerződést a jövő debreczeni igazgatótól, akit ez idő szerint, mint a Nagy Ismeretlen senki sem tud a nevéől nevezni.

*

Önökre pedig, hölgyeim és uraim, akik nem ismerik a lezajlott színházigazgató buktatás és színházigazgató választás titkos okait, örületes szórakozások várnak a jövő szezonban. Eddig is sok komédiában volt részük, most következik a komédiák-komédiája... Színházigazgató-választás július elején szeptember végére. Habbal, vagy fölül?! még nem lehet tudni, csak az bizonyos, hogy vagy sok habbal, vagy sok fölül...

S.

Apollo mozgószínház.

Igazgató Deési Alfréd.

Ujdonság! Szenzációt keltő siker! — 5 napig! Péntek, szombat, vasárnap, hétfő, kedd. Junius 20-tól 24-ig. A budapesti „Apollo” színház művészeinek személyes fellépésével. HORVÁT KÁLMÁN vendégjátéka. — Uj! Mozi-szkecs! Először Debreczenben! Uj!

Weisz Pista, a huszár! Bohózat, énekes mozi-szkecs 6 részben. Írták: Faragó Jenő és Harsányi Zso t. Zenéjét szerezte: Forrai Ivor. Rendező: K. Kovács András.

2019—1913. v. k. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A debreczeni kir. jbiróságnak 1913. V. 19441/—1913. számú végzése folytán közhírré tételik, miszerint Neuländer K. és testv. részére debreczeni lakostól 916 korona tőke, ennek 1911. év április hó 11. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 135 kor. 85 fillér perköltség erejéig 1913. évi március hó 14-én bíróilag lefoglalt 1220 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok 1913. évi június hó 28-án, délelőtt 9 órakor kezdetét veendő és Debreczenben, Széchenyi-u. 44. sz. a. megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1913. évi június hó 7-én.

Oláh Géza, birói kiküldött.

571—1913. v. k. sz.

Árverési hirdetemény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 138/2—1913. számú végzése folytán közhírré tételik, miszerint Mayer Joachim proshnici cég részére 400 kor tőke, ennek 1912. év november hó 30. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 77 kor. 44 fill. perköltség erejéig 1912. évi december hó 20-án bíróilag lefoglalt és 2015 koronára becsült női kabátok és kalapokból álló ingóságok 1913. évi június hó 27-én délelőtt 1/29 órakor kezdetét veendő és alperes cég üzletében: Piacz-u. 16. számú háznál megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1913. évi január hó 4-én.

Tötök Péter, birói kiküld.

982—1913. v. k. sz.

Árverési hirdetemény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 1819—1913. számú végzése folytán közhírré tételik, miszerint Steiner Sándor debreczeni cég részére debreczeni lakosoktól 300 kor. tőke, ennek 1913. év február hó 1. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 75 kor. 46 fill. perköltség erejéig 1913. évi március hó 13-án bíróilag lefoglalt és 640 koronára becsült házi butorokból álló ingóságok 1913. évi július hó 1-én, délután 1/23 órakor kezdetét veendő és Bercsenyi-utcán 29. sz. a. s folytatólag Pacsirta-utcán 27. számú háznál megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1913. évi június hó 7-én.

Török Péter, birói kiküldött.

KOVALD PÉTER ÉS FIAI

es. és kir. szab. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosógár BUDAPEST. VII., SZÖVETSEG-UTCA 37. SZÁM ALATT

megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőt létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a esomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse ooooooooooooo

FARKAS BELLA DEBRECZEN, MIKLÓS-U. 5.

vette át a képviselőt és a gyár rendes árban vállalja az ural- és gyermeköltönyök, díszítő és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, esipke- és végáruk, szőrmék stb.ek vegytisztítását és testését.

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehéreneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áraitól, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőt és számos megbízást kér a Kovald Péter és fia cég.

Leltározás alkalmából

szőnyeget minden nagyságban, ágy elé valókat, futókat, kókusz-szőnyeget, függönyöket, hencser átvetőket, butor szöveteket, ágy és asztalterítőket, gypjutakarókat, keleti perzsa szőnyeget stb. stb. a legnagyobb választékban és rendkívüli olcsó árak mellett árusítja ooooooooo

Haas Fülöp és Fiai

Debreczen, Piac-u. 59. sz. Kaszanyitzky mellett

LUKÁCS VILMOS

és Testvére cementárúgyára

Debreczen, Hatvan-utca 5.
TELEFON 308. SZÁM.

Telefon 632.

Telefon 632.

HALMÁGYI

divatháza Debreczen, Piac-utca, a főpostával szemben.

Costüm osztály.

Női- és leány-costümök, remek kivitel . . . K 30-tól.

Pongyola osztály.

Creton és mosó Delain, divatos formák . . . K 10-től.

Felöltő osztály.

Kék cheviott felöltők és Raglánok . . . K 18-tól.

Eredeti modellek.

Szolid, olcsó árak.

Előzékeny kiszolgálás.

Külön mérték osztály.

498—1913. tk. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Kisbirtokosok hitel-szövetkezete végrehajthatónak Szilágyi Imre végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén levő, a debreczeni 8220. sz. tjkvben, A+522/a—1. hrsz. a. felvett, tégláskerti szállóra 2928 korona, — a debreczen p. halási 240. sz. tjkvben, A+339/a—1. hrsz. a. felvett kaszálóból a Szilágyi Imre nevén álló $\frac{2}{5}$ részre, a C1—2. sorsz. alatti szolgálmi jogok épségben tartásával 472 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1913. évi július hó 1. napjának délelőtt 9 órakor a kir. törvényszék árverési termébe megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási ár 1460 kor., illetve 314 kor. 66 filléren alól eladadni nem fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanra megállapított kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért ár 20%-ig kiegészíteni, különben ígérete figyelmen kívül marad és a nyomban folytatandó árverésen részt nem vehet.

Debreczen, 1913. évi ápril hó 15. napján.

Czipott s. k., kir. t.-bíró.

A kiadvány hitelül: *Simonyi A.*, tsz. ig. tkv. vezető.

Fürdőmegnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy a Telegdy-féle, jelenleg

„DIANA“ fürdőm (a vasuttal szemben)

megnyilt és azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a n. é. közönség igényeit kielégíthetem, amiről a közönség meggyőződését kérem.

Tisztelettel

Kabai József,
fürdőtulajdons.

Gőzfürdő délelőtt 1 korona, délután 70 fill. Kádfürdő 1 korona 30 fill. Nőknek gőzfürdő hétfőn, pénteken egész nap és szerdán délután. Férfiaknak gőzfürdő kedd, esütörtök, szombaton egész nap és szerdán délelőtt. Füzetjegy ára 7 korona, tartalmaz 10 darab gőzfürdőjegyet, érvényes délelőtt és délutánra.

Nem fáj a feje másnap ha

Littke pezsgőt iszik

